

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Протокол від 15.02.2021 р.№2

Голова Приймальної комісії
Марія БРАТКО

ПРОГРАМА
співбесіди з української мови

Галузь знань	Спеціальність	Предметна спеціалізація	Освітньо-професійна програма
01 Освіта	012 Дошкільна освіта		Дошкільна освіта
	013 Початкова освіта		Початкова освіта
	014 Середня освіта	014.11 Середня освіта (Фізична культура)	Середня освіта (Фізична культура)
	014 Середня освіта	014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	Середня освіта (Образотворче мистецтво)
	014 Середня освіта	014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Середня освіта (Музичне мистецтво)
02 Культура і мистецтво	022 Дизайн		Дизайн
	024 Хореографія		Хореографія
06 Журналістика	061 Журналістика		Видавнича справа та редагування
07 Управління та адміністрування	072 Фінанси, банківська справа та страхування		Фінанси і кредит
	073 Менеджмент		Організація виробництва
08 Право	081 Право		Право
23 Соціальна робота	231 Соціальна робота		Соціальна педагогіка

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр
На основі: базової загальної середньої освіти

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи Олександр ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії
видавничої справи, культури та української філології
Протокол від 09.02.2021 р. № 7
Голова циклової комісії Олена ГРУЗДЬОВА

Київ – 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди з української мови розроблена з урахуванням чинної Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з української мови (5 – 9 класи), яка ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно орієнтованого й діяльнісного підходів до навчання, що зумовлює чітке визначення результативного складника засвоєння змісту базової й повної загальної середньої освіти.

Програма складається з трьох розділів та рекомендованої літератури для підготовки до співбесіди. Перший розділ містить перелік основних тем та понять з української мови, якими повинен володіти вступник (уміти їх застосовувати на практиці). У другому розділі вказано вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників з української мови. У третьому розділі наведено критерії оцінювання відповіді на співбесіди з української мови.

Співбесіда проводиться в усній формі. Хід співбесіди відображається в листі усної відповіді, де фіксується повнота та правильність відповідей.

I. ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО СПІБЕСІДИ

1. Доведіть, що мова – явище суспільне. Охарактеризуйте функції мови.
2. Розкрийте поняття «мовний суржик», назвіть його причини. Зредагуйте висловлювання: приймати участь; дизайнер (юрист, педагог) по професії; проводити міроприємства; відноситися дружньо; відкривати очі; слідуєча остановка; закривати двері; по всіх правилах; нанести шкоду; заключити договір.
3. Розкрийте значення поняття «спілкування». Які типи спілкування за різними критеріями Вам відомі.
4. Як Ви розумієте слова Максима Рильського «Як парость виноградної лози, плекайте мову. Пильно й ненастанно політь бур'ян». Про яку ознаку йдеться в цих рядках і що це означає для кожного мовця.
5. Розкрийте значення термінів: «національна», «літературна», «державна» мова.
6. Розкрийте суть та соціальне значення мовних норм літературної мови. Наведіть приклади.
7. Доведіть, чому необхідна стильова диференціація української літературної мови. Які стилі мовлення Вам відомі, назвіть їх сферу вживання та ознаки.
8. Охарактеризуйте розділи науки про мову, назвіть їх основні одиниці.
9. З'ясуйте що лежить в основі класифікації звуків, на які групи поділяються звуки. Охарактеризуйте голосні та приголосні звуки.
10. Охарактеризуйте наголос в українській мові. З'ясуйте його роль у

розрізненні слів і їх форм, навівши прилади.

11. Розкрийте суть принципів українського правопису: фонетичний, морфологічний, традиційний, диференціюючий.
12. Охарактеризуйте правила вживання апострофа. З'ясуйте особливості вимови слів з апострофом. Поясніть засоби пом'якшення приголосних на письмі. З'ясуйте особливості вживання м'якого знака.
13. Охарактеризуйте подовження й подвоєння приголосних звуків. Поясніть особливості позначення цих явищ на письмі.
14. Поясніть правопис найбільш уживаних суфіксів та префіксів.
15. З'ясуйте предмет і завдання лексикології. Розкрийте лексичне значення слова. Порівняйте активну й пасивну лексику української мови, сфери її поширення.
16. Охарактеризуйте омоніми, синоніми їх види; пароніми та антоніми.
17. Розкрийте суть фразеології української мови. Порівняйте типи фразеологічних одиниць. Обґрунтуйте використання фразеологізмів у різних стилях української мови.
18. Розкрийте суть лексикографії. З'ясуйте роль словників як відображення історії і культури українського народу. Охарактеризуйте види словників.
19. Охарактеризуйте словотвір як розділ лінгвістики. З'ясуйте роль словотворчих засобів української мови.
20. Розкрийте суть будови слова. Охарактеризуйте морфеми та їх види. З'ясуйте особливості стилістичного забарвлення значущих частин слова.
21. Пр продемонструйте особливості відмінювання і правопису кількісних та порядкових числівників.
22. З'ясуйте, які граматичні категорії властиві іменнику. Охарактеризуйте поділ іменників на відміни та групи.
23. Пр продемонструйте особливості написання складних іменників та прикметників.
24. Розкажіть про особливості відмінювання прикметників та творення ступенів порівняння. З'ясуйте особливості вживання повних і коротких прикметників у мовленні.
25. З'ясуйте, з якою метою вживаються в мовленні займенники. Назвіть розряди займенників. Охарактеризуйте особливості відмінювання та правопису неозначених заперечних займенників.
26. Пр продемонструйте особливості відмінювання дієслів в дійсному та наказовому способі.
27. Охарактеризуйте змінні та незмінні форми дієслова. Поясніть творення дієприкметників та дієприслівників.
28. З'ясуйте, чим відрізняється прислівник від інших повнозначних частин

- мови. Поясніть правопис прислівників разом, окремо, через дефіс.
- 29.Продемонструйте на прикладах мету вживання службових слів. Поясніть правопис прийменників, сполучників, часток.
- 30.Які типи речень за будовою Вам відомі. Проаналізуйте класифікацію простих та складних речень.

II. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Вступники, які проходять співбесіду, мають володіти компетентностями:

- розрізняти звуки мови, визначати голосні й приголосні звуки, їх характеристику, ділити слово на склади, розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування звуків;
- розпізнавати вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- відділяти закінчення від основи, добирати спільнокореневі слова, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, визначати спосіб творення слів;
- пояснювати відомі слова, добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; пояснювати значення фразеологізмів, крилатих висловів;
- розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль;
- розрізняти словосполучення й речення, визначати типи підрядного зв'язку в словосполученні;
- визначати структуру речення, вид речення, правильно ставити розділові знаки й обґрунтовувати їх постановку;
- визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, замінювати пряму мову непрямою;
- розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них;
- володіти мовними нормами сучасної української літературної мови (орфографічними, орфоепічними, лексичними, граматичними, стилістичними, пунктуаційними);
- володіти мовленнєвими нормами;
- застосовувати теоретичні знання для створення висловлювань у різних стилях і видах мовлення.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ НА СПІВБЕСІДІ

Загальні положення

Даний комплекс нормативних критеріїв містить у собі головні вимоги щодо оцінки рівня базової підготовки абітурієнта з української мови.

Рівень підготовки вступників оцінюється за 200 - бальною системою.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рівень	Бали	Характеристика виконаної роботи
I рівень – початковий	1 - 30	Вступник може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, будує лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна.
	31 - 60	Вступник фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними; будує лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.
	61 - 90	Вступник відтворює менш як половину навчального матеріалу; може дати відповідь із кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі положення завдання; не має сформованих практичних умінь та навичок; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені.
II рівень – середній	100	Вступник має недостатній рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, слабо орієнтується в поняттях; висловлювання характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий.
	110	Вступник знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; формулює поняття, наводить приклади; підтверджує висловлене судження прикладами; питання значною мірою розкриті, але трапляються недоліки за низкою показників; поверхово розкрито питання, бракує єдності стилю та ін.

	120	Вступник виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання на практиці; виклад загалом зв'язний, питання в цілому розкрито, але помітний репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.
III рівень – достатній	140	Вступник правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст; розуміє основоположні теорії і факти, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок; вдало добирає лексичні засоби але у відповіді є недоліки, наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується, правила не завжди підтверджуються прикладами тощо.
	150	Знання вступника є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, установлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між мовними явищами, фактами, робити висновки; вдало добирає лексичні засоби; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	160	Вступник вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; вдало добирає лексичні засоби. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень
IV рівень – високий	180	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові мовні факти, явища, ідеї, наводить доречні приклади. Мова відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності.
	190	Вступник володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх; уміє застосувати вивчений матеріал для власних

		аргументованих суджень у практичній діяльності. Відповідь у цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю.
	200	Вступник має системні, дієві знання, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу явищ; відповідь повна, глибока, аргументована, вступник уміє застосовувати знання творчо. Відповідь відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2018. – 208 с.
2. Заболотний О. В. Українська мова (рівень стандарту) : підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн. освіти / О. В. Заболотний, В. В. Заболотний. — К. : Генеза, 2019. — 260 с. : іл.
3. Гуйванюк Н.В. Українська мова. Схеми, таблиці, тести: Навч.посібник / Н.В. Гуйванюк, О.В. Кардащук, О.В. Кульбабська. – Львів: Світ, 2011. – 304 с.
4. Фурдуй М. І. Українська мова. Практикум з правопису: Навч.посібник /за ред. В.В.Різна. – К.: Либідь, 2012. – 272с.
5. Шевчук С. В., Лобода Т. М. Практикум з української мови: Модульний курс: Навч.посіб. / С. В. Шевчук, Т. М. Лобода . – К.:Вища шк., 2006. – 326с.
6. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Модульний курс: Навч. посіб. / Н. Г. Шкурятяна, С. В. Шевчук. – К.: Вища шк., 2007. – 823с.